

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE RICHNAVA - koncept

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO z posúdenia strategického dokumentu

Číslo: OU-GL-OSZP-2017/000047
(OU-GL-OSZP-2016/000103)

vydané Okresným úradom Gelnica, odborom starostlivosti o životné prostredie podľa § 14 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

I.1. Názov

Obec Richnava

I.2. Identifikačné číslo

00 329 525

I.3. Adresa sídla

Obecný úrad
Richnava 053 51
Richnava 261

I.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

Ivan Dunka, starosta obce Richnava, tel.: 053/4473 260, 0915 405 145, fax 053/4473 260, e-mail: richnava@richnava.sk

Ing. arch. Ľuboslava Vlčková, odborne spôsobilá osoba na obstarávanie Územného plánu obce Richnava, tel.: 0908 430 373, e-mail: luba.vlckova@gmail.com

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

II.1. Názov

Územný plán obce Richnava

II.2. Charakter

Územný plán obce Richnava je územnoplánovacou dokumentáciou na lokálnej úrovni a predstavuje významný strategicko-plánovací dokument, ktorý stanovuje smery rozvoja obce. Návrh strategického dokumentu je predmetom posudzovania podľa § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

II.3. Hlavné ciele

Hlavnými cieľmi Územného plánu obce Richnava je komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia administratívneho územia obce, stanovenie zásad a regulatívov jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území. Záujmové územie je vymedzené susednými katastrálnymi územiami (Kluknava, Krompachy, Hrišovce, Vítaz a Kaľava) v nadväznosti na zámery regionálneho významu. Cieľom je navrhnuť koncepciu rozvoja obce, ktorá bude súčasne zohľadňovať princípy udržateľného rozvoja, ako aj požiadavky ochrany prírody a krajiny a životného prostredia.

II.4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Spracovateľom Územného plánu obce Richnava (ďalej len „ÚPN-O Richnava“) je Ing. arch. Mariana Šimková, autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1081 AA a v procese spracovania ÚPN-O Richnava je obec zastupovaná obstarávateľom ÚPD - Ing. arch. Ľuboslavou Vlčkovou, reg. č. 278. Nový územný plán sa obstaráva v zmysle § 19a, ods.1 stavebného zákona. V prvej etape prác bola vypracovaná dokumentácia Prieskumov a rozborov, v druhej etape bolo vypracované Zadanie pre spracovanie ÚPN-O Richnava, ktoré bolo prerokované s dotknutými orgánmi a organizáciami, ako aj verejnosťou a schválené dňa 16.2.2016 obecným zastupiteľstvom v Richnave. Koncept je vypracovaný ako tretia etapa v procese obstarávania nového územného plánu obce. Koncept ÚPN-O Richnava je vypracovaný v súlade so schváleným Zadaním v dvoch alternatívach, ktoré obsahujú aj variantné riešenia. Pozostáva z nasledovných častí:

- Textová časť:

A - Sprievodná správa

B - Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy (PP) a lesnej pôdy (LP) na nepoľnohospodárske účely

C - Záväzná časť ÚPN-O Richnava (Regulatívy územného rozvoja obce vrátane schém verejnoprospešných stavieb a plôch určených na vypracovanie ÚPN- zóny)

- Grafická časť:

1. Širšie vzťahy (vrátane záujmového územia)	M = 1 : 50 000
2. Komplexný urbanistický návrh katastrálneho územia obce	M = 1 : 10 000
3a. Komplexný urbanistický návrh zastavaného územia obce
- alternatíva č.1	M = 1 : 5 000
3b. Komplexný urbanistický návrh zastavaného územia obce
- alternatíva č.2	M = 1 : 5 000
4.1a. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia územia -
energetika
- alternatíva č.1	M = 1 : 5 000
4.1b. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia územia -
energetika
- alternatíva č.2	M = 1 : 5 000
4.2a. Návrh verejného technického vybavenia územia - vodné hospodárstvo
- alternatíva č.1	M = 1 : 5 000
4.2b. Návrh verejného technického vybavenia územia - vodné hospodárstvo
- alternatíva č.1	M = 1 : 5 000
5. Návrh ochrany prírody a tvorba krajiny	M = 1 : 10 000
6a. Výkres perspektívneho využitia PP a LP na nepoľnohospodárske účely
- alternatíva č.1	M = 1 : 5 000
6b. Výkres perspektívneho využitia PP a LP na nepoľnohospodárske účely
- alternatíva č.2	M = 1 : 5 000

Katastrálne územie obce Richnava je veľmi náročné na spracovanie strategického dokumentu ako je územný plán obce. Mimo nadpriemerného očakávaného nárastu počtu obyvateľov v návrhovom období do roku 2040 je využiteľnosť daného územia na plošný rozvoj obmedzované dôležitými dopravnými koridormi s celorepublikovým až medzinárodným významom (modernizácia železničnej trate č.180 Žilina - Košice s navrhovanou zmenou trasy, cesta II. triedy II/547), vodný tok Hornád s rozsiahlym inundačným územím, zložitá konfigurácia terénu, potencionálne územia s radónovým rizikom či svahovými deformáciami, nehovoriac o obmedzeniach vyplývajúcich z ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov.

Teda základnou úlohou riešenia ÚPN-O Richnava je racionálne zvládnutie problému mimoriadneho prognózovaného nárastu počtu obyvateľov a jeho priemet do územia s územnotechnickým riešením, hlavne zásobovaním pitnou vodou a likvidáciou znečistených vôd, ale ako aj ochrana životného prostredia ako celku.

Základné zhody a rozdiely v navrhovaných alternatívach riešenia konceptu a ich priemet do územia

Základné zhody Alternatívy č.1 a 2:

- Premiestnenie hospodárskeho dvora PD Kluknava v Richnave do rôznych návrhových polôh a rôznym využitím uvoľnených plôch HD hlavne pre občiansku vybavenosť.
- Akceptujú novú navrhovanú trasu modernizácie železničnej trasy č. 180 s rôznym dopravným napojením na miestny komunikačný systém a tiež s rôznym využitím uvoľnených plôch po terajšej trase železnice.
- Nutnosť budovania nového cintorína s domom smútku v alternatívnych polohách.

Základné rozdiely Alternatív č.1 a 2:

- Zásadným rozdielom v riešení navrhovaných alternatív je priestorové rozmiestnenie plôch sociálneho bývania, alternatíva č.1 uvažuje so zrušením rómskej osady "Ružakovec".
- Navrhovaná lokalizácia nového cintorína.
- Navrhovaná lokalizácia nového hospodárskeho dvora PD Kluknava.
- Funkčné a priestorové využitie lokality "Ružakovec" s príslušným dopravným napojením, resp. s realizáciou príslušnej technickej infraštruktúry.
- Odvádzanie a čistenie odpadových splaškových vôd.

Rozvoj bývania. Vychádza z prognózy vývoja počtu obyvateľov a bytov v návrhovom období do r. 2040 (6 400 obyvateľov). Možnosti lokalizácie obytných zón sú riešené v dvoch základných alternatívach. Alternatíva č.1 uvažuje s výstavbou v lokalite "A" (juhovýchodná časť k. ú. obce), "B" (lokalizovaná smerom západným od zastavaného územia), "C" (juhozápadná časť k. ú. na pravom brehu Hornádu v blízkosti plôch určených na výstavbu sociálnych podnikov na zväčša rovinatom teréne), "D a E" (severozápadne od zastavaného územia obce smerom ku kostolu sv. Márie Magdalény na južne orientovaných svahoch), "F a G" (severne od zastavaného územia obce na južne, západne, juhozápadne a juhovýchodne orientovaných svahoch). Výhladové plochy sociálneho bývania sú navrhované severne od obce smerom k Hrišovciam. Alternatíva č.2 uvažuje okrem návrhu bývania v lokalitách A a B s návrhom sociálneho bývania v lokalite „C“ (priestor pôvodnej rómskej osady "Ružakovec" s veľarovito sa rozširujúcim rozvojom smerom južným na svahoch orientovaných na sever, severovýchod a severozápad). Sociálne bývanie formou terasových (v svahovitom teréne) a átriových domov (v rovinatom teréne) je navrhované v

lokalitách "D" (juhozápadná časť k. ú. na pravom brehu Hornádu v blízkosti plôch určených na výstavbu sociálnych podnikov na zväčša rovinnom teréne) a "E" (severne od zastavaného územia obce na južne, západne a juhozápadne orientovaných svahoch). Výhľadové plochy sociálneho bývania sú navrhované sčasti severne od obce a severozápadne od zastavaného územia obce smerom ku kostolu sv. Márie Magdalény na južne orientovaných svahoch. V hraniciach zastavaného územia obce môže v obci pribudnúť v alternatíve č.1: 115 b. j. a v alternatíve č.2: 103 b. j., mimo zastavaného územia obce v alternatíve č.1: 1 382 b. j. a v alternatíve č.2: 1 395 b. j. Pri počte 271 súčasných využiteľných bytových jednotiek bude celkový počet bytov v alternatíve č.1: 1 768 b. j. a v alternatíve č.2: 1 769 b. j. Do jestvujúceho počtu b. j. nie je zahrnutých cca 320 b. j. v rómskej osade "Ružakovec", ktoré by bolo vhodné asanovať (obe alternatívy).

Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra. Súčasná zariadenia občianskej vybavenosti v obci bude potrebné rekonštruovať. Materské školy sa navrhujú v lokalitách sociálneho bývania na spoločných plochách so zariadeniami pre seniorov. V oboch alternatívach je priestor pre základnú školu vo variante "A" navrhovaný vo východnej časti HD po jeho premiestnení, vo variante "B" v alternatíve č.1 v rozšírenej lokalite bývania v juhovýchodnej časti obce a v alternatíve č.2 po rekonštrukcii terajšieho zázemia futbalového ihriska. Zdravotné stredisko sa navrhuje umiestniť vo variante "A" v zrekonštruovaných priestoroch objektu bývalej materskej školy, vo variante "B" pri navrhovanom obecnom úrade a kultúrnom dome po rekonštrukcii, vo variante "C" v komplexe navrhovanej občianskej vybavenosti po premiestnení HD a vo variante "D" v objekte terajšej železničnej zastávky Richnava. Z kultúrnych zariadení sa vo variante "A" uvažuje s rekonštrukciou kultúrneho domu a vo variante "B" s lokalizáciou nového kultúrneho domu v komplexe navrhovanej občianskej vybavenosti po premiestnení HD. Lokalizácia športovísk sa navrhuje v blízkosti navrhovaných plôch bývania, ako aj pozdĺž navrhovanej protipovodňovej hrádzi popri rieke Hornád. V alternatíve č.1 sa navrhuje uvoľniť využívanie jestvujúceho futbalového ihriska aj pre verejnosť, v alternatíve č.2 by mohlo variantne patriť do areálu základnej školy. V oboch alternatívach sa navrhuje vybudovať futbalové ihrisko západne od súčasne zastavaného územia obce s plochou umožňujúcou lokalizáciu športovísk iného charakteru a ich zázemí. Kryté športoviská sa navrhuje v oboch alternatívach získať rekonštrukciou vybraných objektov v priestoroch terajšieho HD po jeho premiestnení. Stravovacie a ubytovacie zariadenia sa navrhujú v nadväznosti na novú železničnú stanicu, na vstup do obce (alternatíva č.1), nezávadnej výroby (alternatíva č.2), na navrhované minimúzeum, v rámci návrhu na polyfunkčné využitie súčasného HD, v rámci v športového areálu, v areáloch rekreačných zariadení, resp. zariadení pre seniorov navrhovaných v alternatíve č.2 v severnej časti k. ú. v blízkosti navrhovanej turistickej a cyklistickej trasy smerom na Bradlo a Hrišovce. Obecný úrad sa vo variante "A" navrhuje umiestniť v zrekonštruovanom objekte bývalého kultúrneho domu, vo variante "B" sa uvažuje s lokalizáciou nového obecného úradu v komplexe navrhovanej občianskej vybavenosti po premiestnení HD. Cintorín vzhľadom na jeho súčasnú nevhodnú lokalizáciu sa navrhuje nechať na dožitie. Nový cintorín s domom smútku sa navrhuje v alternatíve č.1 na časti lokality "Ružakovec". V alternatíve č.2 na variantných plochách: vo variante "A" severne nad obcou s domom smútku vo variante "B" západne od kostola sv. Márie Magdalény s doporučením jeho rekonštrukcie takým spôsobom, aby mohli byť pohrebné obrady realizované v priestoroch tohto kostola.

Živočíšna výroba. V oboch alternatívach sa navrhuje zmena funkcie využitia plôch súčasného hospodárskeho dvora. V alternatíve č.1 je jeho premiestnenie navrhované do severovýchodnej časti k. ú. Richnava, v alternatíve č.2 juhovýchodnejšie od areálu navrhovaného v alternatíve č.1.

Riešenie využitia nevhodne poľnohospodársky obhospodarovovaných bývalých trvalých trávnych porastov severne nad obcou. V alternatíve č.1 sú východne orientované svahy navrhované na zalesnenie, západne orientované svahy na vytvorenie terás oddelených pásmi proti erozívnej zelene s využitím ako pasienky (výhľadovo určené na rozšírenie obytných plôch) a hrebene navrhované ako terestrické biokoridory s doporučením ich zalesnenia. V alternatíve č.2 sú tieto plochy

navrhované na revitalizáciu lesov - zalesnenie, čím by sa nahradila plocha lesov zabratá na riešenie sociálneho bývania v lokalite "Ružakovec", ktorá je aj v súčasnosti postavená na prevažne lesných pozemkoch.

Lesné hospodárstvo. V alternatíve č.1 sa navrhuje revitalizovať lesy v lokalite "Ružakovec" a zalesniť východné svahy severne nad obcou, v alternatíve č.2 zalesniť poľnohospodárske plochy znehodnotené pôdnou a vodnou eróziou a revitalizovať všetky lesné plochy v katastri Richnava.

Nezávadná výroba a skladové hospodárstvo. V alternatíve č.1 sú najrozsiahlejšie plochy navrhované v západnej časti k. ú. v blízkosti ČOV Krompachy, ďalej medzi navrhovanou železničnou traťou č.180 a cestou II. triedy II/547 vo východnej časti k.ú., v úseku medzi tunelom "Turnisko" a tunelom "Kluknavský" a na časti hospodárskeho dvora. V alternatíve č.2 sú rozsiahle plochy lokalizované v blízkosti lokality "Ružakovec" pod cestou č. II/547 v blízkosti železnice s možnosťou napojenia plôch výroby na železnicu prostredníctvom železničnej vlečky a v blízkosti ČOV Krompachy.

Rekreácia, cestovný ruch. Navrhuje sa využiť priestory bývalého hradu a príslušné pozemky a objekty na lokalizáciu minimúzea s izbou ľudových tradícií a niektoré objekty v zastavanom území obce chrániť ako miestne pamätihodnosti obce. Navrhované sú cyklistické trasy a turistické chodníky.

Ochrana krajiny. Navrhuje sa Spoločné obecné chránené územie "Bradlo" obcí Richnava, Kluknava, Hrišovce a Vítáz v severnej časti k. ú. obce Richnava na okraji Braniska v lokalitách "Bradlo" a "Pod skalami". Lokalitu "Podskaly" sa navrhuje vyhlásiť za Prírodnú pamiatku. Taktiež bola navrhnutá kostra Miestneho územného ekologického systému stability (MÚSES).

Železničná doprava. Obe alternatívy rešpektujú plánovanú modernizáciu trate č.180 v traťovom úseku Kysak - Krompachy zrušením pôvodného telesa a rešpektovaním trasovania navrhovanej preložky tejto trate vrátane zmeny lokalizácie železničnej zastávky Richnava a umiestnenia nových objektov patriacich železnici. V alternatíve č.2 je navrhovaná železničná vlečka do navrhovaného areálu nezávadnej výroby.

Cestná doprava. Obe alternatívy navrhujú križovatku kruhového tvaru na ceste č. II/547 sa západe katastra a sprístupňujú navrhované objekty modernizácie železničnej trate. Odlišné je riešenie križovatky cesty č. II/547 v súvislosti s využitím lokality "Ružakovec": alternatíva č.1 (navrhovaný cintorín s domom smútku) - úrovňová križovatka tvaru "T", alternatíva č.2 (zachovanie funkcie bývania) - navrhovaný odklon z pôvodnej trasy cesty č. II/547 a jej nové vybudovanie smerom bližšie k železnici na estakádach tak, aby bol umožnený podjazd navrhovanej miestnej prístupovej komunikácie smerom od obce na predmetnú lokalitu. V oboch alternatívach je križovatka ciest č. III/3420 a č. III/3470 navrhovaná na zrušenie s jej posunutím smerom západným s odporúčaním jej kruhového tvaru. Alternatívne riešenie spočíva v napojení sa ciest na križovatku smerom do obce Richnava. V alternatíve č.1 je vo variante "A" cesta č. III/34070 vedená v pôvodnej trase cez centrum obce Richnava smerom do Hrišoviec, vo variante "B" je cesta do Hrišoviec navrhovaná v západnej časti katastrálneho územia s novou križovatkou na ceste č. II/547. V alternatíve č.2 je na navrhovanú križovatku napojená vo variante "A" cesta č. III/34070 navrhovaná v novej trase s využitím miestnych komunikácií s nutnosťou výstavby mosta nad potokom Slatvinka a vo variante "B" ako v alternatíve č.1. Zhodne pre oba alternatívy je riešený návrh komunikačnej siete v zastavanom území obce, hromadnej autobusovej dopravy, statickej dopravy, pešie komunikácie a cyklistické trasy.

Zásobovanie pitnou vodou. Riešenie zásobovania pitnou vodou nadväzuje na koncepciu "Krompašského skupinového vodovodu" s riešením zásobovania obcí Richnava, Kluknava a

Hrišovce. V alternatíve č.1 sa navrhujú dva a v alternatíve č.2 tri vodojemy v katastri Richnava a jeden v katastri Hrišovce. Navrhuje sa preveriť kapacitu a kvalitu doplnujúcich vodných zdrojov pre "Krompašský skupinový vodovod", alebo vodných zdrojov pre samostatné zásobovanie pitnou vodou jednotlivých obcí. V prípade nedostatočnej kapacity vodných zdrojov by sa obec mohla napojiť na Spišsko-popradskú vodárenskú sústavu.

Odvádzanie odpadových vôd. Variant "A" uvažuje so samostatnou gravitačnou splaškovou kanalizáciou pre obec Richnava, resp. aj Hrišovce s ČOV v Richnave (alternatíva č.1) a Variant "B" spoločne s obcami Hrišovce a Kluknava gravitačne s ČOV na k. ú. Kluknava - časť Štefanská Huta (alternatíva č.2). Lokality nachádzajúce sa v blízkosti ČOV Krompachy budú gravitačne odkanalizované do tejto ČOV. Variant "C" (alternatíva č.2) navrhuje riešiť odvádzanie splaškových vôd spoločne s obcami Hrišovce a Kluknava do ČOV Krompachy, s potrebou prečerpávania splaškových odpadových vôd.

Odvádzanie dažďových vôd. Navrhuje sa ich odvádzať z terénu cestnými priekopami a navrhovanými rigolmi (osadenými vodomilnou zeleňou) do miestnych vodných tokov.

Vodné toky. Odporúča sa obnovenie bývalých meandrov Hornádu a jeho prítokov, vybudovanie hrádzok na strmých častiach vodných tokov, retenčných vodných nádrží, či suchých poldrov na najmiernejšom sklone terénu. Nakoľko priebeh záplavovej čiary pre prietok Q_{100} ročnej veľkej vody vodného toku Hornád zasahuje do veľkej časti zastavaného územia obce, bolo potrebné navrhnuť účinné protipovodňové opatrenia.

Zásobovanie vykurovacím plynom. Plynovodnú sa navrhuje rozšíriť na celé územie obce, rozšírenie siete bude budované súbežne s výstavbou jednotlivých lokalít.

Zásobovanie elektrickou energiou. Riešené je v rámci existujúcej siete, rekonštrukciou jestvujúcich 22/0,4 kV transformovní a výstavbou nových, rekonštrukciou častí sekundárnych a výstavbou nových NN rozvodov v rámci riešenia nových rozvojových plôch. V sv. časti katastra je rezervované územie pre perspektívne umiestnenie plánovaného 2x400 kV vedenia ZVN v koridore jestvujúceho 220 kV vedenia V273.

Telekomunikácie. Navrhuje sa rozšírenie miestnej telefónnej siete riešiť úložnými káblami s kapacitou umožňujúcou 100 % telefonizáciu bytov.

II. 5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Návrh riešenia nadväzuje na nasledujúce dokumenty na regionálnej úrovni: nadradená ÚPD - ÚPN VÚC Košického kraja (KSK) - Zmeny a doplnky schválené VZN KSK č.6/2014 zo dňa 15 augusta 2014, R-ÚSES okresu Spišská Nová Ves (EKOLAND Prešov, 1994), Plánu manažmentu povodňového rizika povodia Hornádu (r. 2015), Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Košického kraja (r. 2013), Krajská koncepcia starostlivosti o ŽP, Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja KSK. Strategické dokumenty a politiky na lokálnej úrovni: Zadanie pre spracovanie ÚPN-O Richnava, Program rozvoja obce Richnava na roky 2016 – 2022 s výhľadom do roku 2025.

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

III.1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Obstarávateľ, Obec Richnava, predložil príslušnému orgánu - Okresnému úradu Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie, podľa § 5 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej

len „zákon č. 24/2006 Z. z.“), dňa 8.1.2016 oznámenie o strategickom dokumente „Územný plán obce Richnava“. Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie listom č. OU-GL-OSZP-2016/000103-1 zo dňa 11.1.2016 podľa § 6 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. oznámil obstarávateľovi adresu, na ktorú možno predkladať stanoviská verejnosti a zároveň ho vyzval na zverejnenie oznámenia. Oznámenie podľa § 6 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. zverejnil na webovom sídle MŽP SR na adrese <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/uzemny-plan-obce-richnava> a predložil na zaujatie stanoviska schvaľujúcemu orgánu, dotknutým orgánom a dotknutým obciam. V zmysle § 6 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. boli na Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie doručené stanoviská dotknutých orgánov, v ktorých bolo vznesených niekoľko konkrétnych pripomienok a požiadaviek k vypracovaniu strategického dokumentu.

Rozsah hodnotenia strategického dokumentu „Územný plán obce Richnava“ podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. určil Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie po prerokovaní s obstarávateľom, s prihliadnutím na doručené písomné stanoviská, listom č. OU-GL-OSZP-2016/000103-4 zo dňa 5.2.2016. Rozsah hodnotenia bol doručený obci Richnava dotknutým orgánom a dotknutým obciam, zverejnený na webovom sídle MŽP SR spolu s oznámením adresy, na ktorú možno predkladať stanoviská verejnosti k rozsahu hodnotenia.

Správu o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Richnava“ spolu s konceptom ÚPN-O Richnava predložil obstarávateľ podľa § 9 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. na Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie dňa 18.10.2016 v určenom počte listinných vyhotovení a na elektronickom nosiči dát. Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie po doručení správy o hodnotení a konceptu ÚPN-O Richnava oznámil podľa § 10 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. obstarávateľovi adresu, na ktorú možno predkladať stanoviská verejnosti, vyzval ho na zverejnenie informácie spôsobom v mieste obvyklým a zároveň upozornil na povinnosť oznámiť a zverejniť termín a miesto verejného prerokovania. Vyššie uvedenú dokumentáciu zverejnil Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie podľa § 10 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. na webovom sídle ministerstva a listom zo dňa 21.10.2016 rozposlal na zaujatie stanoviska podľa § 10 ods. 3 zákona 18. dotknutým orgánom a 6. dotknutým obciam.

III.2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Obecné zastupiteľstvo obce Richnava

III.3. Druh prijatia, rozhodnutia

- uznesenie obecného zastupiteľstva obce Richnava o schválení územného plánu obce Richnava
- všeobecne záväzné nariadenie obce o záväzných častiach ÚPN-O Richnava

III.4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Koncept Územného plánu Richnava vypracovala Ing. arch. Mariana Šimková (Ing. arch. Mariana Šimková REVITAL PROJECT) v spolupráci s nasledujúcimi odbornými projektantmi a konzultantmi: Ing. Jaroslav Lipták, Ing. Marián Pekarovič, Ing. Július Furmaník, Michal Nagy a Ing. Jozef Steranka (máj, 2016).

Správu o hodnotení strategického dokumentu – Územný plán obce Richnava vypracoval RNDr. Peter Bohuš, Palárikova 18, 040 01 Košice v spolupráci s Mgr. Janette Dugasovou (október 2016), správnosť a úplnosť údajov potvrdil svojím podpisom starosta obce (Ivan Dunka).

III.5. Posúdenie správ o hodnotení strategického dokumentu

Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie, podľa § 13 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z., listom č. OU-GL-OSZP-2016/000103-4 zo dňa 22.11.2016 určil za spracovateľa odborného posudku Ing. arch. Jána Pastirana, Letná 49, 052 01 Spišská Nová Ves, ktorý je zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činnosti na životné prostredie. Odborný posudok bol vypracovaný podľa § 13 ods. 8 zákona, jeho súčasťou bol aj návrh záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu podľa § 13 ods. 9 a § 14 zákona. Oba dokumenty boli doručené na Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie dňa 9.01.2017.

Odborný posudok bol vypracovaný na základe Konceptu ÚPN-O Richnava, Správy o hodnotení strategického dokumentu, jedenástich doručených stanovísk k správe o hodnotení, zápisu z verejného prerokovania doplnujúcich informácií, ako aj vlastných poznatkov spracovateľa odborného posudku z problematiky realizácie obdobných územnoplánovacích dokumentácií. Zo strany zainteresovanej verejnosti neboli doručené žiadne stanoviská. Spracovateľ posudku konštatuje, že strategický dokument bol vyhotovený v súlade s platnou legislatívou.

Správa o hodnotení je po formálnej stránke vypracovaná v zmysle prílohy č. 5 k zákonu č. 24/2006 Z. z. v rozsahu textovej časti 50 strán. Predložená bola v dvoch alternatívach, ktoré obsahujú aj variantné riešenia. Na požadovanej úrovni sú spracované základné údaje o obstarávateľovi a územnoplánovacej dokumentácii. Požiadavky na vstupy a údaje o výstupoch sú obsahovo výpovedné. Kapitola C.I. vymedzuje riešené územie na dostatočnej výpovednej úrovni. Kapitola C.II. podrobne charakterizuje súčasný stav jednotlivých zložiek životného prostredia obce a jeho okolia s antropogénnymi prvkami. Informácie sú spracované na požadovanej odbornej úrovni, v dostatočnom rozsahu a podrobnosti pre posúdenie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie. V kapitole C.III. sú popisované predpokladané priame a nepriame vplyvy na životné prostredie na vyhovujúcej úrovni a odpovedajú stavu poznania. V prípade možnosti negatívneho ovplyvnenia určitej zložky životného prostredia a obyvateľstva je uvádzaný i spôsob jeho kompenzácie, resp. zníženia vplyvu. Kapitola C.IV. rieši primerane k jestvujúcim pomerom navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu predpokladaných negatívnych vplyvov.

V kapitole C.V. je v dostatočne prehľadnej forme v tabuľkách porovnávaný tzv. nulový variant s alternatívami č.1 a č.2, ktoré obsahujú aj variantné riešenia. V závere porovnania posudzovaných alternatív sa v správe o hodnotení z environmentálneho i realizačného hľadiska odporúča ďalší postup spracovania ÚPN-O Richnava odvíjať od alternatívy č.2, pričom sa nehodnotí výber prioritného variantu čo sa týka riešenia environmentálnych stavieb (vodovod, odkanalizovanie a ČOV, zberný dvor odpadov, kompostáreň) realizovaných v spolupráci s okolitými obcami, ktorého výber by sa mal stanoviť predovšetkým podľa hľadísk pragmatických, ekonomických a iných, ktoré podporujú čo najrýchlejšiu priechodnosť investičného zabezpečenia a realizácie stavieb. Kapitoly C.VI. a C.VII. sú vypracované na dostatočnej odbornej a výpovednej úrovni. V kapitole C.VIII. je vyhodnotenie špecifických požiadaviek, ktoré boli stanovené v rozsahu hodnotenia strategického dokumentu a v prehľadnej tabuľkovej forme je uvedené nesplnenie, resp. čiastočne splnenie pripomienok v Koncepte ÚPN-O Richnava a v Správe o hodnotení strategického dokumentu. Ďalej sa konštatuje, že koncept je spracovaný alternatívne avšak bez výberu konkrétnej alternatívy jednotlivého aspektu (úseku) riešenia (funkčnej plochy, stavby technickej infraštruktúry a pod.), jeho spracovanie na niektorých úsekoch riešenia vykazuje maximalistický prístup, v niektorých prípadoch polemizuje aj s riešeniami, ktoré sú už v istom stupni projektovej prípravy a koncept nereflektuje dostatočne na časové súvislosti s reálnymi finančnými možnosťami obce, regiónu a SR. Kapitoly C.IX. až XI. sú vypracované na dostatočnej výpovednej úrovni.

Správa o hodnotení je spracovaná úmerne súčasnému stupňu poznania a riešenia problematiky s poukázaním na zlepšenie terajšieho stavu, alebo nezhoršovaním stavu životného prostredia.

V odbornom posudku bolo hodnotenie doplnené o predpokladané vplyvy alternatívnych riešení a variantov na jednotlivé zložky životného prostredia a obyvateľstvo, taktiež boli doplnené opatrenia, ktoré vzišli z pripomienok dotknutých orgánov z procesu posudzovania strategického dokumentu. Predložená dokumentácia zrozumiteľne a primerane popisuje strategický dokument, súčasný stav životného prostredia, vstupy a výstupy, predpokladané priame aj nepriame vplyvy s uvedením opatrení na ich zmiernenie.

V závere posudku sa uvádza, že z environmentálneho i realizačného hľadiska a s prihliadnutím na občanov obcí Richnava a Hrišovce je možné považovať za optimálnejšiu alternatívu č.2, za podmienok realizácie opatrení a rešpektovania podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov na ŽP vrátane zdravia.

Odporúčania a závery z posudku boli využité ako podklad pri spracovaní záverečného stanoviska.

III.6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

K Správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Richnava“ boli v zmysle § 12 ods. 1 zák. č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov doručené príslušnému orgánu nasledovné písomné stanoviská:

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Spišskej Novej Vsi. Brezová 30, 052 01 Spišská Nová Ves (list č. ORHZ-SN1-918-001/2016 zo dňa 31.10.2016) vo svojom stanovisku uvádza, že po preštudovaní strategického dokumentu z hľadiska ochrany pred požiarmi nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Vyhodnotenie: Stanovisko je kladné a bez pripomienok.

Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie. Hlavná 1, 056 01 Gelnica (list č. OU-GL-OSZP-2016/000877 zo dňa 2.11.2016) vo svojom stanovisku uvádza, že k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu nemá pripomienky. Zároveň upozorňuje, že na str. 19 v časti 3. Ovzdušie, v poslednom odstavci je nesprávne uvedené, že v okrese Gelnica je vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia pre územie mesta Krompachy ... Mesto Krompachy sa nachádza v okrese Spišská Nová Ves.

Vyhodnotenie: Stanovisko je kladné a bez pripomienok.

Pozn.: Katastrálne územie Richnava nepatrí medzi oblasti, ktoré by z hľadiska čistoty ovzdušia vyžadovali osobitnú ochranu. Vymedzená je oblasť riadenia kvality ovzdušia pre územie mesta Krompachy pre znečisťujúcu látku PM_{10} , $PM_{2,5}$, a benzo(a)pyrén (BaP). Územie obce je však dlhodobo znečisťované z prevádzok závodov v Krompachoch.

Regionálna veterinárna a potravinová správa Spišská Nová Ves. Duklianska č. 46, 052 01 Spišská Nová Ves (list č. 733/2016 zo dňa 7.11.2016) sa vo svojom stanovisku zaoberá hospodárskym dvorom v Richnave (prevádzkovateľ: Poľnohospodárske družstvo v Kluknave), kde sa realizuje živočíšna výroba – chov hovädzieho dobytku, chov oviec a chov ošípaných. Okolie farmy tvoria trávnaté pasienky, ktoré sú ideálne na pasenie oviec a hovädzieho dobytku. PD v Kluknave sa venuje aj rastlinnej výrobe realizovanej v katastri obce Richnava. Konštatuje, že sa v správe o hodnotení navrhuje premiestnenie hospodárskeho dvora v dvoch variantoch, s obmedzením počtu chovaných zvierat na 300 ks v jednotlivých objektoch. Pôvodný hospodársky dvor by sa mal následne využiť na sociálne a rekreačné zariadenia.

Regionálna veterinárna a potravinová správa Spišská Nová Ves (ďalej len RVPS) nemá vážne výhrady s činnosťou a umiestnením hospodárskeho dvora v Richnave. Pri chove hospodárskych

zvierat a rastlinnej výrobe je možné vykonať také opatrenia, aby sa zamedzilo na najmenšiu možnú mieru zaťaženia prostredia týmito poľnohospodárskymi aktivitami (napr. možné znečisťovanie podzemných vôd z prevádzky hospodárskeho dvora situovaného nad časťou obytnej zástavby obce Richnava). Ďalej píše, že vo veterinárnej legislatíve nie sú uvádzané ochranné pásma podnikov so živočíšnou výrobou (uvádzaných 500 m) ani v obytných zónach (uvádzaných 1 m / 1 ks) a napriek zaťažovaniu životného prostredia exhalátmi z Krompách, RVPS nezistila ekologické negatíva a okolnosti, ktoré by viedli k obmedzovaniu chovu hospodárskych zvierat v danej lokalite resp. regulácii chovu úžitkových zvierat a pestovania plodín. Na základe uvedených skutočností RVPS nemá dôvod na premiestnenie hospodárskeho dvora v Richnave.

V závere stanoviska sa uvádza: „V prípade dohody všetkých zainteresovaných strán na premiestnení hospodárskeho dvora, RVPS Spišská Nová Ves sa vyjadrí v rámci územného, stavebného a kolaudačného konania. V opačnom prípade žiadame rešpektovať chovateľské aktivity Poľnohospodárskeho družstva v Kluknave v uvedenej lokalite“.

Vyhodnotenie: Pripomienka ohľadne súčasného umiestnenia hospodárskeho dvora v Richnave a jeho vplyvov na ŽP a zdravie sa akceptuje, je zapracovaná do kapitoly 8. „Doplnenie navrhovaných opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie“ odborného posudku a časti VI. „Záver“ kapitoly 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ záverečného stanoviska strategického dokumentu. Vymedzené ochranné pásmo je hygienického charakteru. Reguláciu pestovania poľnohospodárskych plodín a chovu úžitkových zvierat nariadilo Ministerstvo pôdohospodárstva SR (ÚPN-O Richnava r. 2003, str. 52). „Hygienické pásma regulácie pestovania poľnohospodárskych plodín I–III.“ sú v koncepte spracované na základe podkladov z vyššie uvedenej územnoplánovacej dokumentácie. Chovateľské aktivity Poľnohospodárskeho družstva v Kluknave musia byť v uvedenej lokalite rešpektované.

Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi. Markušovská cesta 1, 052 01 Spišská Nová Ves (list č. 53-2250/2016 zo dňa 8.11.2016) vo svojom stanovisku uvádza, že k správe o hodnotení strategického dokumentu nemá pripomienky a námietky, nakoľko v záujmovom území katastrálneho územia Richnava nie je v súčasnosti určený dobývací priestor alebo chránené ložiskové územie. Taktiež sa tu nenachádzajú objekty a záujmy chránené podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

Vyhodnotenie: Stanovisko je kladné a bez pripomienok.

Úrad Košického samosprávneho kraja. Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice (list č. 2066/2016/ORRÚPŽP/32140 zo dňa 9.11.2016) vo svojom stanovisku žiada rešpektovanie nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, t.j. Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Košického kraja, ktoré boli schválené Zastupiteľstvom KSK v roku 2014. V prípade, ak budú navrhnuté stavby a činnosti podliehať posudzovaniu vplyvov na ŽP žiada tieto konkrétne investície posúdiť v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov. Pripomína, že cestná infraštruktúra II. a III. triedy je vo vlastníctve KSK a v správe Správy ciest KSK a pre každý zásah do cestného telesa alebo objektov či ochranného pásma je potrebný súhlas vlastníka. Za dodržania uvedených podmienok Úrad Košického samosprávneho kraja súhlasí so správou o hodnotení strategického dokumentu.

Vyhodnotenie: Stanovisko je kladné, podmienky budú dodržané.

Obec Hrišovce. Obecný úrad Hrišovce 67, 053 51 Kluknava (list č. 256/2016 zo dňa 9.11.2016) je proti výstavbe rekreačného centra, aj výstavbe sociálneho bývania na území medzi obcou Richnava a obcou Hrišovce (jednohlasne zamietnuté poslancami na poslednom zasadnutí obecného zastupiteľstva v Hrišovciach, proti výstavbe je aj starosta obce a obyvatelia obce Hrišovce).

Vyhodnotenie: Stanovisko ohľadne výstavby rekreačného centra a výstavby sociálneho bývania na území medzi obcami Richnava a Hrišovce je záporné a bolo naň prihladené v záveroch odborného posudku a záverečného stanoviska strategického dokumentu.

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Sekcia záležitostí EÚ a zahraničných vzťahov, Odbor rozvoja dopravnej infraštruktúry, Oddelenie dopravného modelovania a infraštruktúry. Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava, P.O.BOX 100 (list č. 26889/2016/DB10-SZEÚ/71329 zo dňa 11.11.2016) vo svojom stanovisku k správe o hodnotení strategického dokumentu uvádza, že správnym územím obce prechádza železničná trať Žilina – Košice, traťový úsek č. 2601 a cesty II. triedy č. II/547 a III. triedy č. III/3270 a III/3420. Cez obec Richnava preteká rieka Hornád. Na uvedenej železničnej trati MDVRR SR pripravuje jej modernizáciu, aktuálne podklady poskytnú Železnice Slovenskej republiky, generálne riaditeľstvo, Klemensova 8, 813 61 Bratislava. Správu o hodnotení strategického dokumentu berie na vedomie a má k nej nasledovnú pripomienku: „Hornád je rieka vo veľkej miere využívaná vodákmi na účely vodného turizmu (rekreačná a športová plavba malými plavidlami). Preto je potrebné, aby bolo v územnoplánovacej dokumentácii v záväznej časti uvedené, že je potrebné rozvíjať a vytvárať podmienky v rámci cestovného ruchu aj pre vodný turizmus“.

Vyhodnotenie: Stanovisko je kladné, pripomienka bude zapracovaná do záväznej časti ÚPN-O Richnava.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi. A. Mickiewicza 6, 052 02 Spišská Nová Ves (list č. 2016/02430-2 zo dňa 14.11.2016) v úvode svojho stanoviska podrobne popisuje vstupy a výstupy, zhodnocuje súčasné environmentálne problémy na území obce a sumarizuje predpokladané vplyvy nulového variantu a alternatívu č.1 a č.2 Konceptu ÚPN-O Richnava. V závere uvádza, že správa o hodnotení strategického dokumentu nie je v rozpore s požiadavkami na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia ustanovenými zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V strategickom dokumente „Územný plán obce Richnava“ žiada akceptovať nasledujúce požiadavky:

- riešiť, aby fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby, ktoré používajú alebo prevádzkujú zdroje hluku, infrazvuku alebo vibrácií zabezpečili, aby expozícia obyvateľov bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty pre deň, večer a noc v zmysle ustanovení zákona 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (plánované prevádzky – drevovýroba a pod.),
- riešiť dopravu obce, aby dopravným hlukom bol znehodnotený minimálny rozsah obytného územia a robiť všetky opatrenia na znižovanie dopravného hluku,
- riešiť dopravu v blízkosti školských zariadení s ohľadom na pohyb detí a tým zvýšené riziko dopravných nehôd (bezpečný prístup automobilov k školským zariadeniam, bezpečnostné zóny pred školskými zariadeniami, bezpečnosť na prechodoch cez komunikácie),
- vyčleniť lokality na umiestnenie výroby a drobného podnikania, podrobne špecifikovať podnikateľské aktivity, ktoré bude možné umiestniť v obytnej zóne (drevovýroba, doprava, chov dobytká, chovateľské stanice hydiny a psov a pod.),
- stanoviť regulatívy pre chov domácich hospodárskych zvierat najmä z hľadiska podnikateľských aktivít samostatne hospodáriacich roľníkov hlavne v obytných zónach,
- riešiť výstavbu nových objektov, zariadení, areálov a rekonštrukciou starých tak, aby ich prevádzkou nebola zhoršená kvalita životného prostredia a zdravia obyvateľov obce,
- návrhy jednotlivých územných plánov zóny žiada predložiť na posúdenie na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi.

Vyhodnotenie: Stanovisko je kladné, požiadavky boli zapracované do kapitoly 8. „Doplnenie navrhovaných opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné

prostredie a zdravie“ odborného posudku a časti VI. „Závery“, kapitoly 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ záverečného stanoviska strategického dokumentu.

Okresný úrad Gelnica, odbor krízového riadenia. Hlavná 1, 056 01 Gelnica (list č. OU-GL-OKR-2016/000890 zo dňa 15.11.2016) vo svojom stanovisku k správe o hodnotení strategického dokumentu dospel k záveru, že z predloženého zámeru nie je možné posúdiť riešenie stavby z hľadiska potrieb civilnej ochrany. Ďalšie stupne projektovej dokumentácie pre územné a stavebné konanie žiada zaslať na vyjadrenie.

Vyhodnotenie: Stanovisko je kladné. Ďalšie stupne projektovej dokumentácie jednotlivých stavieb pre územné a stavebné konanie budú zaslané Okresnému úradu Gelnica, odbor krízového riadenia na jeho vyjadrenie k riešeniu stavby z hľadiska potrieb civilnej ochrany.

Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja. Komenského 52, 041 26 Košice (list č. OU-KE-OSZP1-2016/044274 zo dňa 16.11.2016) nemá k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu pripomienky. Zároveň uvádza, že na okresný úrad bolo doručené odborné stanovisko ŠOP Správy Národného parku Slovenský raj č. NPSR/936/2016-Zoo2 zo dňa 2.11.2016 a podrobnosti týkajúce sa záujmov ochrany prírody a krajiny boli prekonzultované s ich zástupcami.

Vyhodnotenie: Stanovisko je kladné a bez pripomienok.

Mesto Krompachy, Námestie slobody 1, 053 42 Krompachy (list č. 2144-4/2016 zo dňa 29.11.2016) uvádza, že nikto si neuplatnil žiadne námietky k správe o hodnotení.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

III.7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie sa konalo na Obecnom úrade Richnava dňa 10.11.2016. Rozdelené bolo do dvoch častí, a to o 13:00 h boli na prerokovanie pozvaní zástupcovia dotknutých orgánov a o 16:00h sa uskutočnilo prerokovanie pre obyvateľov obce, verejnosť a právnické osoby z územia obce. Účasť na oboch prerokovaniach dokumentujú prezenčné listiny.

V prvej časti prerokovania vystúpil za spracovateľov správy RNDr. Peter Bohuš, ktorý oboznámil účastníkov prerokovania s legislatívnymi a vecnými súvislosťami, ktoré v rámci procesu tvorby nového územného plánu obce Richnava viedli k vypracovaniu Správy o hodnotení strategického dokumentu a Konceptu ÚPN-O Richnava. Stručne zinventarizoval hlavné environmentálne problémy na území obce a informoval, že koncept v zásade správne vymedzil tieto problémy a tiež reaguje na všetky tieto problémy návrhom riešení, v niektorých prípadoch formou variantných riešení. Súčasne poukázal na isté nedostatky hodnoteného konceptu ÚPN-O Richnava z environmentálnych hľadísk, ktoré správa vidí v tom, že navrhované riešenia nie sú primerane harmonizované (etapizované) v čase, nie je optimálne volená ich hierarchia z hľadiska významnosti (akútnej potrebnosti) pre obec, resp. sú opomenuté niektoré menšie stavby, ktoré sú už v štádiách projektovej pripravenosti. V zásadnej otázke hodnotenia dvoch hlavných alternatív riešenia (č.1 – postupná likvidácia rómskej osady Ružakovec a vytvorenie nových obytných zón prevažne v nadväznosti na historické zastavané územie obce, č.2 – ponechanie rómskej osady Ružakovec, jej revitalizácia z hľadiska vybavenosti, majetkovoprávneho usporiadania a prípadne aj rozšírenie vhodným smerom) spracovatelia správy prezentovali záver, že v návrhu riešenia územného plánu bude vhodnejšie vychádzať z alternatívy č.2. Správa celkovo dospela k záveru, že koncept ÚPN-O

spolu s výsledkami pripomienkového konania podľa stavebného zákona, a spolu so závermi posúdenia podľa zákona EIA, bude vytvárať adekvátne predpoklady pre zostavenie súborného stanoviska a spracovanie návrhu ÚPN-O Richnava. K správe diskutovali predstavitelia obce, ktorí v zásade prijali závery správy. Projektantka ÚPD vysvetlila svoje prístupy pri navrhovaní environmentálne vhodných riešení ťažiskových problematik, ako protipovodňová ochrana, rozvoj vodovodov, ochrana prírody a pod. Zástupkyňa Okresného úradu Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie predbežne informovala o došlých písomných stanoviskách k správe o hodnotení. Na záver informovala prítomných, že termín pre zasielanie stanovísk k správe o hodnotení končí 17.11.2016 a následne bude určená odborne spôsobilá osoba pre spracovanie posudku podľa § 13 zákona EIA, s ktorou je povinná obec uzavrieť zmluvu o spracovaní posudku.

Druhej časti prerokovania sa zúčastnilo 12 občanov Richnavy – poslancov obecného zastupiteľstva i ostatných občanov. RNDr. Peter Bohuš opätovne vysvetlil dôvod spracovania a obsah Správy o hodnotení strategického dokumentu a Konceptu ÚPN-O Richnava. Následná diskusia sa venovala najmä týmto problematikám:

- Pripomienka ku kapitole „suroviny“, že na území obce nie sú ložiská alebo prieskumné územia nerastných surovín ako to uvádza správa – zodpovedané s odvolaním sa na vyjadrenie ŠGÚDŠ Bratislava a Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi, ktoré potvrdzujú tento fakt.
- Pripomienka k otázke navrhovaného premiestnenia HD, či sa jeho /ne/premiestnenie zohľadnilo v správe – zodpovedané, táto problematika je prezentovaná v správe o hodnotení a spadá do kategórie problémov, ktoré koncept nerieši dostatočne citlivo z hľadiska možností a potrieb obce a o. i. bolo poukázané aj na stanovisko RVPS (pozri vyššie); bude potrebné preriešiť v návrhu ÚPN-O.
- Pripomienka, čo keď sa nič nezrealizuje (nulový variant) – čo potom? – zodpovedané s upozornením na časť správy, v ktorej sú vyhodnotené jednotlivé varianty vrátane nulového (Kapitola V. správy o hodnotení).
- Pripomienka k rómskej osade Ružakovec, kde riešenie komplikuje priebeh katastrálnej hranice obcí Kluknava a Richnava, na ktorých území sa rómska osada nachádza – zodpovedané v rámci diskusie v tom zmysle, že správa o hodnotení túto problematiku síce eviduje, ale problém nie je priamo riešiteľný ani metódami územného plánovania, ani metódami environmentalistiky; podľa názoru spracovateľov by sa riešenie malo odvíjať od rokovaní a dohôd medzi starostami resp. obecnými zastupiteľstvami oboch obcí, ako preklenúť problém a v dlhodobom výhľade smerovať k prípadným úpravám hranice katastrálnych území.
- Pripomienka k zachovaniu rómskej osady – zodpovedané, bolo vysvetlené, že správa o hodnotení obsahuje vo svojich záveroch preferenciu alternatívy č. 2, ktorá zachováva rómsku osadu v pôvodnej lokalite so zabezpečením infraštruktúry a iných technických opatrení na zvýšenie bezpečnosti a zlepšenia podmienok bývania atď.

Na záver opäť odznela informácia o termíne ukončenia prerokovania správy, o následnom zabezpečení posudku k správe a informácia o predpokladoch pokračovania prác na návrhu ÚPD.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Vplyvy na obyvateľstvo

Strategický dokument Koncept ÚPN-O Richnava má významný vplyv na obyvateľstvo určením regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia. Ich dodržiavanie predpokladá vyvážený územný rozvoj jednotlivých funkčných zložiek územia, ako aj ochranu životného prostredia.

Koncept ÚPN-O navrhuje riešenia, u ktorých sa predpokladá pozitívny nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov obce, ktoré spočívajú v koncepčnom riešení prípravy územia na realizáciu dopravnej, technickej a sociálnej infraštruktúry, bývania. Priamy pozitívny vplyv predstavujú návrhy na vybudovanie vodovodu a kanalizácie s ČOV, čo prinesie podstatné zlepšenie hygienických podmienok obyvateľov obce (obe alternatívy). Ďalej navrhuje riešenia na ochranu životného prostredia a elimináciu faktorov negatívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia, na zvýšenie ekologickej stability územia, ochrany poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje dlhodobý pozitívny vplyv. Stavby pre bývanie, alebo stavby s pobytovými miestnosťami na pozemkoch s vyšším ako nízkym radónovým rizikom musia byť chránené proti prenikaniu radónu z geologického podlažia. Nepriamy pozitívny vplyv má návrh na vybudovanie ľavostrannej hrádze na toku Hornád. Pozitívom riešenia sú návrhy riešenia zásobovania súčasného zastavaného územia obce a navrhovaných lokalít elektrickou energiou, zemným plynom a komunikačnej siete obce (cestná doprava, statická doprava, pešie komunikácie, turistické chodníky, cyklistické trasy). V oblasti navrhovanej občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry sú oba alternatívy rovnocenné, výber príslušného variantu bude podmienený premiestnením hospodárskeho dvora do severovýchodnej časti katastra (potreba rokovaní zainteresovaných strán).

Rizikovými faktormi zámeru premiestnenia hospodárskeho dvora PD Kluknava v Richnave a presun trasy železnice Žilina - Košice v rámci jej modernizácie, je časový faktor návrhového obdobia ÚPN-O Richnava a ekonomické možnosti spoločnosti, či obce.

Vplyvmi strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie bude perspektívne dotknutých cca 6 400 obyvateľov obce Richnava v návrhovom období do r. 2040. Pri počte 271 súčasných využiteľných bytových jednotiek bude podľa konceptu ÚPN-O Richnava celkový počet bytov v alternatíve č.1: 1 768 b.j. a v alternatíve č.2: 1 769 b.j. Do jestvujúceho počtu b.j. nie je zahrnutých cca 320 b.j. v rómskej osade "Ružakovec", ktoré by bolo vhodné asanovať (obe alternatívy). Z hľadiska vplyvov na rozvoj bývania sú oba alternatívy rovnocenné, občania na verejnom prerokovaní v obci Richnava, ako aj občania obce Hrišovce preferujú alternatívu č.2. Pri realizácii alternatívy č.2 bude potrebné majetkovoprávne usporiadanie na lesných pozemkoch a vybudovanie potrebného technického vybavenia územia a dopravnej infraštruktúry. S asanáciou terajších objektov v osade sa uvažuje v oboch alternatívach.

Nakoľko úroveň vzdelanosti populácie sa v súčasnej etape socioekonomického rozvoja stáva jedným z predpokladov, ktoré významným spôsobom vplývajú na celkovú schopnosť rozvoja územia, koncept ÚPN-O Richnava vytvára priestorové predpoklady pre vybudovanie štruktúry výchovnovzdelávacích inštitúcií tak, aby bolo možné od útleho veku po dospelosť zabezpečiť vzdelanie detí (ale aj do vzdelávanie ich rodičov) v nadväznosti na ponukové plochy pre rozvoj výroby, v ktorej by mohli nájsť uplatnenie sa na trhu práce, a tým vytvára aj predpoklady k zvýšeniu ekonomickej aktivity obyvateľstva obce.

Navrhované riešenia prispievajú k odstráneniu negatívnych vplyvov na obytné prostredie, prispievajú k zlepšeniu nezávadnosti a bezpečnosti v oblasti dopravy, vybudovaniu technickej a environmentálnej infraštruktúry. Možno očakávať vytvorenie podmienok pre šport a rekreáciu a celkovo opatrení a návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia.

Koncept ÚPN-O Richnava nenavrhuje také aktivity, ktoré by v sebe niesli zvýšené riziká ohrozenia zdravia obyvateľstva v obci, alebo narušovali pohodu a kvalitu života. Vplyv strategického dokumentu na obyvateľstvo možno hodnotiť ako v celku pozitívny s dosiahnutím vyššieho kultúrneho štandardu prostredia. Nenavrhujú sa také riešenia, ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Vplyvy na horninové prostredie z riešenia Konceptu ÚPN-O Richnava vyplývajú zo zvýšenej miery radónového rizika v k. ú. obce. Eliminácia týchto negatívnych vplyvov je riešená návrhom regulatívu, predpisujúcim vykonanie opatrení v zmysle § 47 ods. 7 zákona č. 355/2007 Z. z. o

ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z. ktorou sa stanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

Vplyvy na horninové prostredie z riešenia Konceptu ÚPN-O Richnava vyplývajú tiež z návrhu výstavby obytných plôch v svahovitých územiach. Eliminácia týchto negatívnych vplyvov sa zabezpečí v štádiu územného a stavebného konania pri konkrétnych stavbách (napr. realizácia inžinierskogeologického a hydrogeologického prieskumu a akceptácia ich záverov). Koncept ÚPN-O Richnava nenavrhuje stavebné využitie území s výskytom svahových deformácií (zosuvy). Na území obce sa nenachádzajú ložiská nerastných surovín a staré banské diela. Koncept ÚPN-O Richnava nepočíta s výraznými terénnymi úpravami územia ani s lokalizáciou aktivít s významným vplyvom na geomorfológiu územia.

Vplyvy na klimatické pomery

Strategický dokument Koncept ÚPN-O Richnava má nepriamy vplyv na lokálne klimatické pomery v území obce, a to návrhom usporiadania plôch zelene a vodozádržných opatrení prispievajúcich k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy aj v zmysle prijatých stratégií a programov na úrovni SR.

Realizácia stavieb a činností navrhovaných v koncepte ÚPN-O nepredstavuje vplyv na klimatické pomery.

Vplyvy na ovzdušie

Strategický dokument Koncept ÚPN-O Richnava rozsahom návrhu priestorového usporiadania územia a funkčného využitia plôch nemá priamy negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia, nakoľko koncepcia riešenia je založená na systémovej plynofikácii novonavrhovaných lokalít, vytvárajúcim predpoklady pre ekologicky čisté zásobovanie obce teplom. Obdobne možno očakávať pozitívny vplyv na kvalitu ovzdušia navrhovaným skvalitnením miestnej cestnej komunikačnej siete, vyriešením dopravných závad (kruhové križovatky) a korektným spôsobom parkovania motorových vozidiel. V dlhodobej perspektíve sa pozitívne prejaví aj vplyv modernizácie železničnej trate s jej čiastočným umiestnením v tuneloch. Obidva alternatívy sú rovnocenné.

Regulatívy funkčného využitia plôch nevytvárajú podmienky pre prípadné umiestnenie zaradení a stavieb, produkujúcich neprípustné koncentrácie emisií a imisií. Koncept ÚPN-O Richnava nenavrhuje konkrétne aktivity, ktoré by sa dali identifikovať ako veľké alebo stredné zdroje znečisťovania ovzdušia. Rozšírením plôch na bývanie, občiansku vybavenosť, rekreáciu a výrobu sa nepredpokladá výrazný nárast emisií, ani vznik nových druhov emisií.

Vplyvy na vodné pomery

Priamy pozitívny vplyv predstavujú návrhy na vybudovanie vodovodu a kanalizácie s adekvátnym čistením odpadových vôd, čo bude mať pozitívny vplyv na podzemné a povrchové vody. Na území obce sa nenachádzajú žiadne zdroje pitnej vody, ktoré majú vymedzené ochranné pásma vodných zdrojov. Realizáciou strategického dokumentu sa nepredpokladá negatívny vplyv na doplňujúce zdroje pitnej vody pre "Krompašský skupinový vodovod", alebo zdroje pre samostatné zásobovanie pitnou vodou obcí Hrišovce, Richnava a Kluknava. Aktualizovaný Plán rozvoja verejných kanalizácií na území Košického kraja zahŕňa riešenie napojenia obce Richnava na ČOV Krompachy. Uvedené riešenie odvádzania splaškových odpadových vôd a ich čistenie v ČOV Krompachy je zohľadnené v koncepte ÚPN-O a z environmentálneho hľadiska je akceptovateľné. Toto riešenie preferuje aj samotná obec Richnava.

Koncept ÚPN-O Richnava nenavrhuje vybudovanie dažďovej kanalizácie, avšak navrhuje systém odvádzania dažďových vôd z terénu formou cestných priekop, rigolov doplnených vodomilnou zeleňou priamo do miestnych potokov. V rámci odvádzania dažďových vôd z povrchového odtoku bude potrebné realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území (napr. budovanie vsakovacích pásov) a opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok. Pri realizácii novonavrhovaných parkovísk je formulovaná požiadavka na umiestnenie lapačov olejov na zachytávanie splachov z komunikácií a parkovísk. Toto riešenie možno považovať za dostačujúce na elimináciu negatívnych vplyvov na vodné pomery.

Priamy pozitívny vplyv z hľadiska vodných pomerov má návrh na vybudovanie ľavostrannej hrádze na toku Hornád v úseku rkm 93,200 – 95,200 v zmysle Plánu manažmentu povodňového rizika povodia Hornádu (r. 2015). Z hľadiska protipovodňových opatrení je potrebné rešpektovať inundačné územie vodných tokov a rešpektovať v nich obmedzenia výstavby.

Koncept ÚPN-O navrhuje uplatnenie celoplošnej koncepcie protipovodňovej ochrany vo všeobecnosti realizáciou biotechnických metód (obnova pôvodných meandrov, prehĺbenie dna potoka, vysadenie vodomilných rastlín a pod.), vytvorenie retenčných jazierok alebo plôch na spomalenie odtoku vody a zadržanie vody v území. Ďalej ide tiež všeobecne o návrh vysadenia protierozívnych pásov zelene v smere vrstevníc s cieľom vytvoriť prirodzené terasy, zatrávnenie alebo zalesnenie vyššie položených území. Nedostatkom tejto koncepcie je jej paušálnosť a chýba selektívne uplatnenie vyplývajúce z rôznych charakteristík vodných tokov na území obce, ako aj súčasného a budúceho využitia územia. Selektívne uplatnenie navrhovanej koncepcie (predpokladá sa v štádiu návrhu riešenia) s uplatnením návrhov a opatrení nadradených dokumentov a plánov v oblasti protipovodňovej ochrany (Plán manažmentu povodňového rizika povodia Hornádu) a rešpektovanie ustanovení zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov pri využití územia (§ 20) môže predstavovať priamy pozitívny vplyv na vodné pomery.

Vplyvy na pôdu

V Koncepte ÚPN-O Richnava je navrhovaná koncepcia územného rozvoja, ktorá si vyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy (PP) nasledovne: alternatíva č.1: 93,6497 ha, z toho PP je 61,6158 ha (v zastavanom území 16,9079 ha, mimo zastavaného územia 44,7079 ha) a alternatíva č.2: 86,4917 ha, z toho PP je 55,9266 ha (v zastavanom území 17,7985 ha, mimo zastavaného územia 38,1281 ha). Záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely z dôvodu navrhovanej bytovej výstavby, občianskeho vybavenia, športovísk, nezávadnej výroby, skladového hospodárstva, dopravných plôch, verejnej zelene a izolačnej zelene, zariadení odpadového hospodárstva je v dokumentácii konceptu ÚPN-O zdokumentovaný a zdôvodnený v oboch alternatívach. V konečnom dôsledku však predstavuje v rámci k. ú. obce pomerne významný vplyv na pôdu v zmysle jej úbytku, t.j. priamy negatívny vplyv. K záberu lesnej pôdy dochádza v oboch alternatívach: alternatíva č.1: 1,8307 ha, alternatíva č.2: 4,934 ha, čo predstavuje negatívny vplyv. Z hľadiska záberu poľnohospodárskej pôdy sa javí výhodnejšia alternatíva č.2. Záber lesnej pôdy je pri alternatíve č.2 vyšší, jedná sa však o územie už pozmenené jestvujúcou osadou "Ružakovce" a tiež sa navrhuje zalesnenie poľnohospodárskych pasienkov severne od obce. Keďže v zastavanom území obce sa nenachádza dostatok voľných plôch vhodných a rozsahom zodpovedajúcich potrebám riešenia bývania (z veľkej časti charakteru sociálneho resp. náhradného bývania) aj tieto vo všeobecnosti negatívne vplyvy na pôdu možno akceptovať. Navyše s prihliadnutím na skutočnosť, že čo sa týka lesa ide o lesný porast so zhoršeným zdravotným stavom.

Riziko intenzívnej vodnej erózie môže byť na svahoch po odstránení vegetačného krytu na lokalitách navrhovaných na výstavbu rodinných domov, najmä na svahoch so strednou sklonitosťou, s nízkym obsahom humusu a nestabilnou štruktúrou pôd. V tejto súvislosti koncept ÚPN-O navrhuje uplatnenie celoplošnej koncepcie vysadenia protierozívnych pásov zelene v smere vrstevníc s cieľom vytvoriť prirodzené terasy. Nedostatkom tejto koncepcie je jej paušálnosť a

chýba selektívne uplatnenie vyplývajúce z rôznych charakteristík súčasného a budúceho využitia územia. Selektívne uplatnenie navrhovanej koncepcie môže predstavovať priamy pozitívny vplyv na pôdu.

Koncept ÚPN-O Richnava nenavrhuje žiadne rozvojové aktivity, ktoré by spôsobovali kontamináciu pôdy.

Vplyvy na faunu, flóru a biotopy

Koncepcia rozvoja obce zahŕňa ochranu prírodných prvkov na území obce. Koncept ÚPN-O Richnava nemá konkrétne negatívne vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy. Sústava navrhnutých ekostabilizačných opatrení na úrovni prvkov MÚSES vytvára predpoklady pre skvalitnenie podmienok pre faunu a flóru v hodnotenom území. Koncept ÚPN-O Richnava rieši využitie nevhodne poľnohospodársky obhospodarovaných bývalých TTP severne nad obcou, ich spôsob revitalizácie bude závisieť od výberu alternatívy rozvoja bývania.

Vplyvy na krajinu

Navrhovaná urbanistická kompozícia vychádza z pôvodnej urbanistickej štruktúry obce, ktorú dopĺňa o nové prvky vo vzťahu k jej priestorovému a funkčnému využitiu. Plochy pre bývanie sú lokalizované tak, aby boli vytvorené podmienky pre kvalitné obytné prostredie, využíva potenciál krajiny v primeranom rozsahu, vychádza z existujúcej štruktúry zástavby obce a z konfigurácie terénu. Koncept ÚPN-O Richnava má významný vplyv na obraz krajiny celého k. ú. obce. Súčasťou riešenia sú navrhované funkčné plochy pre bývanie prevažne mimo zastavané územie obce (v alternatíve č.1 v severnej časti katastra, pri alternatíve č.2 najmä v lokalite "Ružakovec"). Krajinný obraz pozmení navrhovaná zástavba, ktorá nadväzuje na existujúcu sídelnú štruktúru. Z hľadiska vplyvov na krajinu je výraznejšia zmena krajinnej štruktúry - nárast plôch bývania v alternatíve č.1, preto sa javí výhodnejšie riešenie podľa alternatívy č.2.

Najvýraznejšia zmena obrazu krajiny je navrhovaná v severnej časti územia určeného na zastavanie, nakoľko demografický výhľad v Richnave si vyžaduje návrh väčšieho počtu lokalít pre funkciu bývania (podľa alternatív 5 – 7 lokalít). V obraze krajiny sa to negatívne prejaví v najexponovanejších pohľadoch od cesty č. II/547. Do istej miery to kompenzuje návrh rozsiahleho zalesňovania v kontakte s týmito novonavrhovanými obytnými zónami.

Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, ÚSES

Do katastrálneho územia Richnavy nezasahujú žiadne chránené územia v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ani v rámci siete NATURA 2000. Pre k. ú. Richnavy platí 1. stupeň územnej ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. Koncept ÚPN-O prináša návrhy na vymedzenie nových chránených území v zmysle uvedeného zákona a tiež sa snaží navrhnúť kostru ekologickej stability na úrovni MÚSES. Tomuto prístupu možno vyčítať pomerne veľkú mieru paušálnosti, bez potrebnej selekcie podľa charakteru územia, resp. určenia poradia naliehavosti realizácie prvkov ekologickej stability.

Koncept ÚPN-O rešpektuje výstupy GNÚSES SR, konkrétne nadregionálny terestrický biokoridor v severnej časti katastrálneho územia Richnavy (lesné pásmo v oblasti Bradla) a regionálny hydrický biokoridor viažuci sa na tok Hornádu pretekajúci v južnej časti územia. Rešpektuje tiež výstupy RÚSES okresu Spišská Nová Ves z r. 1994.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Koncept ÚPN-O Richnava je rešpektovaná ochrana kultúrnych pamiatok a evidovaných archeologických nálezísk v súlade s príslušnými legislatívnymi normami a nepredstavuje negatívny vplyv.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na riešenom území sa nevyskytujú.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Dokumentácia Konceptu ÚPN-O Richnava je spracovaná v súlade s ustanoveniami zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) a vyhlášky č. 55/2001 Z. z. o ÚPP a ÚPD. V zmysle § 11, ods. 5, písm. c), d) stavebného zákona je cieľom riešenia ÚPNO okrem iného stanoviť:

- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územného systému ekologickej stability a tvorby krajiny vrátane plôch zelene,
- zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov a významných prvkov krajiny.

To znamená, že už v procese tvorby ÚPN-O boli pri návrhu rozvojových zámerov brané do úvahy a hodnotené environmentálne dopady navrhovaných riešení.

Z komplexného posúdenia riešenia konceptu Územného plánu obce Richnava vyplýva, že nemá žiadne podstatné negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce, ale naopak navrhovanými opatreniami a regulatívmi sa stanovujú podmienky pre zlepšenie s pozitívnym vplyvom. V územnom pláne sa určuje využitie potenciálu územia na zabezpečenie rozvoja vo všetkých jeho funkčných požiadavkách s ohľadom na vytvorenie predpokladov pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, technickej vybavenosti, rekreácie, športu, zelene a v menšej miere výroby.

Koncept územného plánu rieši environmentálne problémy alternatívnym návrhom vodovodu i splaškovej kanalizácie a ČOV, zásobovaním energiami a dopravným sprístupnením hlavne novonavrhovaných lokalít. Koncept územného plánu v návrhoch rieši protierózne a preberá protipovodňové opatrenia správcu toku Hornád. Na prítokoch Hornádu tečúcich cez k. ú. Richnavy navrhuje protipovodňové opatrenia formou prehrádzok a retenčných nádrží. Realizáciou navrhovaných opatrení a prvkov MÚSES sa vytvoria predpoklady pre ozelenie scenérie, úpravu štruktúry krajiny a zvýšenie ekologickej stability riešeného územia.

Rezervu možno vidieť v tom, že v rámci niektorých problematík (protierózne opatrenia, protipovodňové opatrenia na prítokoch Hornádu, navrhovaná sústava prvkov MÚSES, postupnosť príp. likvidácie hospodárskeho dvora PD Kluknava) je koncepcia riešenia navrhnutá paušálne a mechanicky bez určenia poradia dôležitosti, resp. konkretizácie v území. V návrhu riešenia možno tento aspekt koncepcie dotiahnuť a jednoznačnejšie identifikovať opatrenia podľa ich významnosti.

Koncept ÚPN-O Richnava, prerokovaný a dohodnutý s dotknutými orgánmi a organizáciami štátnej správy, zodpovednými za kontrolu súladu s príslušnými právnymi predpismi pre ochranu a tvorbu životného prostredia, ochranu prírody a krajiny, kultúrneho dedičstva, prírodných zdrojov a ochrany zdravia a s verejnosťou má teda jednoznačný významný priaznivý vplyv na kvalitu životného prostredia obce a zdravia jej obyvateľstva.

V. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu alebo európsku sústavu chránených území (NATURA 2000)

Územia patriace do národnej alebo európskej sústavy chránených území sa v katastri obce Richnava nenachádzajú. Dôsledným dodržiavaním platnej legislatívy a záväznej časti územného plánu obce nedôjde k činnostiam, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany okolitých chránených území.

VI. ZÁVERY

VI.1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu „Územný plán obce Richnava“, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, zdravie obyvateľstva a chránené územia, na základe Konceptu ÚPN-O Richnava, Správy o hodnotení strategického dokumentu, došlých písomných stanovísk dotknutých orgánov a obcí, výsledku verejného prerokovania, odborného posudku a za súčasného poznania

s a o d p o r ú č a

spracovanie návrhu strategického dokumentu „Územný plán obce Richnava“ so stanovením podmienok, odporúčaní a opatrení uvedených v časti VI. „Závery“, kapitola 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ a naplnenia požiadaviek na monitoring stanovených v časti VI. „Závery“, kapitola 5. „Návrh monitoringu“ tohto záverečného stanoviska. s tým, že ak jednotlivé projekty budú spĺňať kritériá pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zákona, bude potrebné vykonať posúdenie vplyvov na životné prostredie pred ich povolením podľa osobitných predpisov.

VI.2. Odporúčaný variant

Strategický dokument „Územný plán obce Richnava“ je vypracovaný v dvoch alternatívach, ktoré obsahujú aj variantné riešenia. Na základe záverov odborného posudku sa odporúča dopracovať strategický dokument do Návrhu „Územný plán obce Richnava“ v posudzovanej

alternatíve č.2

so stanovením podmienok, odporúčaní a opatrení uvedených v časti VI. „Závery“, kapitola 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska.

VI.3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Na základe celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie, správy o hodnotení strategického dokumentu, pripomienok a stanovísk vznesených počas procesu posudzovania, verejného prerokovania strategického dokumentu a odborného posudku sa odporúča do strategického dokumentu „Územný plán obce Richnava“ zapracovať nasledovné odporúčania:

Návrh preventívnych opatrení:

- Uskutočniť výstavbu obecnej splaškovej kanalizácie s napojením na kanalizačný zberač, so zaústením do ČOV Krompachy (alternatívne nová ČOV).
- V rámci odvádzania dažďových vôd z povrchového odtoku realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území (napr. budovanie vsakovacích pásov) a opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok.
- Uskutočniť výstavbu vodovodnej siete s pripojením na Krompašský skupinový vodovod (alternatívne samostatný vodovod spolu s obcami Hrišovce a Kluknava).
- Chrániť zdroje vody pre prípadné doplnenie súčasného zámeru zabezpečenia vody (Zlatník, Petrova hora), zohľadniť doteraz zistené skutočnosti k nim (napr. riziká limitujúce ich využitie).
- Uskutočniť rozšírenie distribučnej siete STL plynovodu a elektrický rozvodov NN.
- Pri budovaní nových a rekonštrukcii existujúcich 22 kV elektrických vedení uprednostniť uloženie nových vodičov pod povrch zeme.
- Zabezpečiť protipovodňovú ochranu obce na prítokoch Hornádu realizáciou vhodných vodozadržných opatrení.
- Rešpektovať povolenú brehovú úpravu toku Slatvinka a výust' so spätnou klapkou na dažďovej kanalizácii prechádzajúcej cez hrádzu na ľavom brehu Hornádu (pri požiarnej zbrojnici), existujúce pobrežné hrázde a brehovú úpravu na toku Hornád.
- Do doby určenia rozsahu inundačného územia rešpektovať prirodzené záplavové územia tokov a zástavbu situovať mimo územie ohrozené povodňami.
- Výstavba v blízkosti rieky Hornád a miestnych potokov je determinovaná zabezpečením adekvátnej protipovodňovej ochrany územia.
- Ponechať voľný nezastavaný pás šírky 10 m pozdĺž oboch brehov toku Hornád a voľný nezastavaný pás šírky 5 m pozdĺž oboch brehov ostatných vodných tokov a ich prítokov.
- Zabezpečiť ochranu odvodňovacích systémov vybudovaných na poľnohospodárskej pôde.
- Zlepšiť dopravného systému obce: odstránenie dopravných závad na nadradenej cestnej sieti, aj na miestnych komunikáciách, dobudovať siete peších komunikácií a plôch a cyklistických ciest.
- Riešiť, aby fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby, ktoré používajú alebo prevádzkujú zdroje hluku, infrazvuku alebo vibrácií zabezpečili, aby expozícia obyvateľov bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty pre deň, večer a noc v zmysle ustanovení zákona 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (plánované prevádzky – drevovýroba a pod.).
- Riešiť dopravu obce tak, aby dopravným hlukom bol znehodnotený minimálny rozsah obytného územia a robiť všetky opatrenia na znižovanie dopravného hluku.
- Riešiť dopravu v blízkosti školských zariadení s ohľadom na pohyb detí a tým zvýšené riziko dopravných nehôd (bezpečný prístup automobilov k školským zariadeniam, bezpečnostné zóny pred školskými zariadeniami, bezpečnosť na prechodoch cez komunikácie).
- Vyčleniť lokality na umiestnenie výroby a drobného podnikania, podrobne špecifikovať podnikateľské aktivity, ktoré bude možné umiestniť v obytnej zóne (drevovýroba, doprava, chov dobytky, chovateľské stanice hydiny a psov a pod.).
- Riešiť výstavbu nových objektov, zariadení, areálov a rekonštrukciu starých tak, aby ich prevádzkou nebola zhoršená kvalita životného prostredia a zdravia obyvateľov obce.

- Špecifikovať podnikateľské aktivity, ktoré bude možné umiestniť v obytnej zóne, aby ich činnosťou nebola zhoršená kvalita životného prostredia obyvateľov (drevozárstvo, doprava, chov dobytku, chovateľské stanice hydiny a psov).
- Stanoviť regulatívy pre chov domácich hospodárskych zvierat najmä z hľadiska podnikateľských aktivít samostatne hospodáriacich roľníkov hlavne v obytných zónach.
- Pred realizáciou nových lokalít rodinných domov zabezpečiť geologický prieskum, vrátane opatrení na elimináciu radónového rizika.
- Rešpektovať plochy evidované ako svahové deformačné územia a vymedziť ich ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu.
- Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom.
- Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.
- Rešpektovať Prílohu č. 2 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.
- Optimalizácia záberu lesnej pôdy a náhradného zalesňovania pozemkov.
- Na zásah do biotopov národného a európskeho významu je potrebný súhlas Okresného úradu Gelnica, odboru starostlivosti o životné prostredie.
- V súčinnosti so susednými obcami sa odporúča požiadať Ministerstvo pôdohospodárstva SR o zopakovanie rozborov pôdy o stanovenie aktuálnej regulácie pestovania poľnohospodárskych plodín a chovu úžitkových zvierat na tomto území.
- Zaoberať sa prívodnými vodami z povrchového odtoku počas dažďa a podmáčajúcimi, resp. vytekajúcimi podzemnými vodami v zastavanom území obce pod hospodárskom dvorom poľnohospodárskeho družstva. Navrhnuť ochranu, resp. rezervovať územie alebo koridor na realizáciu takého opatrenia v území.
- Pri živočíšnej výrobe na hospodárskom dvore v Richnave neprekročiť kapacity chovu, na ktoré bol areál pôvodne vybudovaný.
- Zamedziť sekundárnej prашnosti v areáli hospodárskeho dvora spevnením a zatravnením neupravených plôch, zrealizovať výsadbu pásu špeciálnej zelene medzi areálom a zastavaným územím.
 - Objektívizácia potreby prípadného zrušenia hospodárskeho dvora a jeho premiestnenia mimo zastavané územie a časovej perspektívy, po vzájomnej dohode všetkých zainteresovaných strán.
 - Zabezpečiť majetkovoprávny vzťah v lokalite "Ružakovec", vyňatie lesných pozemkov, odškodnenie z titulu záberu a obmedzenia hospodárenia.
 - Vyčleniť priestor v ochrannom pásme lesa 50 m od lesného porastu v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, v ktorom bude zakázaná akákoľvek výstavba aj drobných stavieb, na ktoré nie je potrebné rozhodnutie o umiestnení stavieb.
 - Zabezpečiť potrebnú infraštruktúru a iné technické opatrenia na zvýšenie bezpečnosti a zlepšenia podmienok bývania v lokalite "Ružakovec".
 - Zabezpečiť rokovania medzi obcami Richnava a Kluknava smerujúce k možným úpravám katastrálnej hranice v lokalite "Ružakovec".

Návrh eliminačných opatrení:

- Upraviť povrch cesty III. triedy a miestnych komunikácií v zastavanom území obce.
- Odstrániť dopravné závary – zvýšiť plynulosť cestnej premávky a znížiť hlukovú záťaž.
- Navrhovať nové prevádzky s nárokmi na dopravu mimo funkčných plôch bývania, občianskej vybavenosti a športu a rekreácie.
- Vytvoriť podmienky pre dobudovanie kanalizácie - minimalizácia a eliminácia súčasného ohrozovania povrchových a podzemných vôd.
- Dobudovať plošnú optickú a izolačnú zeleň v kontaktných polohách so zastavaným územím, v areáli hospodárskeho dvora a na jeho kontakte so zastavaným územím.
- Realizovať opatrenia na elimináciu vyvíjajúcich sa sukcesných procesov na trvalých trávnych porastoch. Vybudovať protihlukovú stenu v mieste novonavrhovanej železničnej zastávky Richnava.
- Mostné konštrukcie nad vodnými tokmi dimenzovať s dostatočným voľným priestorom pre prietok Q_{100} .
- Zriadiť zberný dvor a kompostovisko.
- Efektívne vykonávať separovaný zber odpadov.
- Vykonávať kontrolu tvorby divokých skládok odpadu a zabezpečiť ich odstránenie.
- Zabezpečiť pravidelné čistenie vodného toku a jeho okolia v lokalite Ružakovec formou aktivačných prác alebo v rámci praktickej environmentálnej výchovy mládeže a detí v spolupráci so školou.

Návrh kompenzačných opatrení:

- Zvýšiť ekologickú stabilitu územia formou posilnenia siete lokálnych biocentier a biokoridorov, zalesnením plôch nevhodných na poľnohospodárske využitie, vysádzaním protieróznych pásov zelene.
- Vytvárať plochy verejnej zelene a chrániť existujúce plochy zelene v štruktúre plôch určených na zastavanie.
- V prípade potreby realizovať na určených plochách v zastavanom území obce náhradnú výsadbu zelene.
- Náhradné, alebo nové výsadby drevín realizovať s orientáciou na pôvodné (autochtónne), vyskytujúce sa na danom území.
- Zachovať súčasnú výmeru a hľadať možnosti na zvýšenie výmery lesných pozemkov v katastri na poľnohospodárskej pôde v BPEJ od 7 vyššie.
- Zachovať a revitalizovať lesy, lesy vysádzať predovšetkým pôvodnými druhmi drevín. Zalesniť plochy nevhodné na poľnohospodárske využitie.
- Zachovať a udržiavať brehové porasty.

Do záväznej časti ÚPN-O Richnava uviesť nasledovné:

- Potrebné je rozvíjať a vytvárať podmienky v rámci cestovného ruchu aj pre vodný turizmus.

VI.4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované na základe rozsahu hodnotenia strategického dokumentu, predloženej Správy o hodnotení strategického dokumentu, Konceptu ÚPN-O Richnava, doručených písomných stanovísk k správe o hodnotení, zápisu z verejného prerokovania, z odborného posudku a doplňujúcich informácií. Pri posudzovaní boli zvažované všetky možné negatívne vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a obyvateľstvo, ako aj predpokladaná účinnosť navrhovaných opatrení. Celkovo bolo doručených jedenásť písomných stanovísk dotknutých subjektov, zo strany zainteresovanej verejnosti neboli doručené žiadne písomné stanoviská. V rámci procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu neboli zistené žiadne skutočnosti a závažné vplyvy na životné prostredie a zdravie. Posudzovaný „Územný plán obce Richnava“ predstavuje rozvojový dokument, ktorý v dlhodobom horizonte umožňuje primeraný rozvoj obce najmä v oblasti rozvoja bývania, občianskej vybavenosti a nezávadnej výroby s príslušnou dopravnou a technickou vybavenosťou, pričom rešpektuje nadradenú územnoplánovaciu dokumentáciu.

Rizikovými faktormi zámeru premiestnenia hospodárskeho dvora PD Kluknava v Richnave a presun trasy železnice Žilina - Košice v rámci jej modernizácie, je časový faktor návrhového obdobia ÚPN-O Richnava a ekonomické možnosti spoločnosti, či obce.

Záverečné stanovisko je vypracované v súčinnosti s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi podľa výsledkov procesu posudzovania, zohľadňuje pripomienky a požiadavky uvedené v doručených stanoviskách k správe o hodnotení strategického dokumentu, odborného posudku a verejného prerokovania súvisiaceho s posudzovaním podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

VI.5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú obstarávateľ a rezortný orgán povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania.

Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu ŽP podľa § 16 ods. 2 zákona spočíva:

- a) v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- b) vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Podľa § 16 ods. 3 zákona ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie sú horšie, ako sa predpokladalo v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Na základe zhodnotenia súčasného stavu životného prostredia a zdravia a identifikácie predpokladaných vplyvov sa odporúča zamerať na tieto aspekty:

- pravidelne kontrolovať a zamedzovať vzniku nelegálnych skládok odpadov,

- podľa potreby realizovať meranie hlukových pomerov vo vonkajšom prostredí, v prípade nepriaznivých výsledkov vykonať protihlukové opatrenia,
- monitorovanie invázných druhov rastlín na území katastra.

Monitoring environmentálnych vplyvov na životné prostredie na úrovni konkrétnych činností, objektov a zariadení môže vyplynúť zo záverov posudzovania zámerov v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa ustanovení § 30 ods. 4 stavebného zákona obec pravidelne, najmenej však raz za štyri roky, preskúma schválený územný plán, vyhodnotí jeho aktuálnosť a posúdi, či nie sú potrebné jeho zmeny, alebo doplnky, alebo či nevznikli také objektívne dané podmienky, ktoré vyvolajú potrebu obstarat' aktualizáciu, prípadne nový územný plán.

VI.6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Strategický dokument primerane definuje negatívne environmentálne faktory v katastrálnom území obce a jej okolí, a navrhuje možné spôsoby, ktoré prispejú k riešeniu environmentálnych problémov a k ich prevencii. Správa o hodnotení strategického dokumentu splnila účel, dostatočne podrobne a objektívne zhodnotila súčasný stav životného prostredia, definovala problémové okruhy z hľadiska životného prostredia ako aj zhodnotila možné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a obyvateľstvo. Pripomienky v doručených písomných stanoviskách dotknutých orgánov a obce Hrišovce a v stanoviskách verejnosti v rámci verejného prerokovania sú akceptované. Posudzovaný strategický dokument je v štádiu Konceptu ÚPN-O Richnava, preto je možnosť zapracovať pripomienky, nové informácie a skutočnosti do ďalšej etapy, t.j. Návrhu Územného plánu obce Richnava.

K správe o hodnotení strategického dokumentu neboli doručené stanoviská zainteresovanej verejnosti a neboli uskutočnené konzultácie v zmysle zákona. Na základe komplexného vyhodnotenia očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie, Konceptu ÚPN-O Richnava, Správy o hodnotení strategického dokumentu, stanovísk dotknutých orgánov, odborného posudku a s prihliadnutím na občanov obcí Richnava a Hrišovce je z environmentálneho i realizačného hľadiska možné považovať za optimálnejšiu alternatívu č.2. Návrh monitoringu je uvedený v časti VI. „Záver“, kapitola 5. „Návrh monitoringu“ tohto záverečného stanoviska podľa § 16 zákona, v ktorej je obstarávateľ zároveň upozornený na povinnosť sledovania a vyhodnocovania strategického dokumentu na ŽP.

VI.7. Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Podľa § 6a ods. 5 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zainteresovaná verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8 a § 12 ods. 2 zákona, účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu. Na Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie neboli zo strany zainteresovanej verejnosti doručené žiadne stanoviská.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

VII.1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ing. Danka Marcinová
Okresný úrad Gelnica
odbor starostlivosti o životné prostredie

v súčinnosti s
MUDr. Renáta Hudáková, regionálna hygienička
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi

na základe odborného posudku, ktorý vypracoval spracovateľ posudku Ing. arch. Ján Pastiran

VII.2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Ing. Milan Turzák, vedúci odboru
Okresný úrad Gelnica,
odbor starostlivosti o životné prostredie

Okresný úrad Gelnica
odbor starostlivosti o životné prostredie
Hlavná 1
056 01 Gelnica
1

VI.3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Gelnica, 23.01.2017

vypracované : 27.1.2017

zverejnené :

OBEC VÍTAZ
Obecný úrad
082 38 VÍTAZ

